

mið- vikan

Mikudagur 16. október 1996

Tað var skeivt og eitt sera vánaligt signal at geva, tá Poul Nyrup Rasmussen avlýsti Føroyavitjan sína. Fundir, sum snúgva seg um viðurskiftini millum Føroyar og Danmark skulu so sanniliga ikki bert fara fram á Christiansborg men eisini í Føroyum sigur Hans Engell, formaður hjá teimum konservativu í Danmark

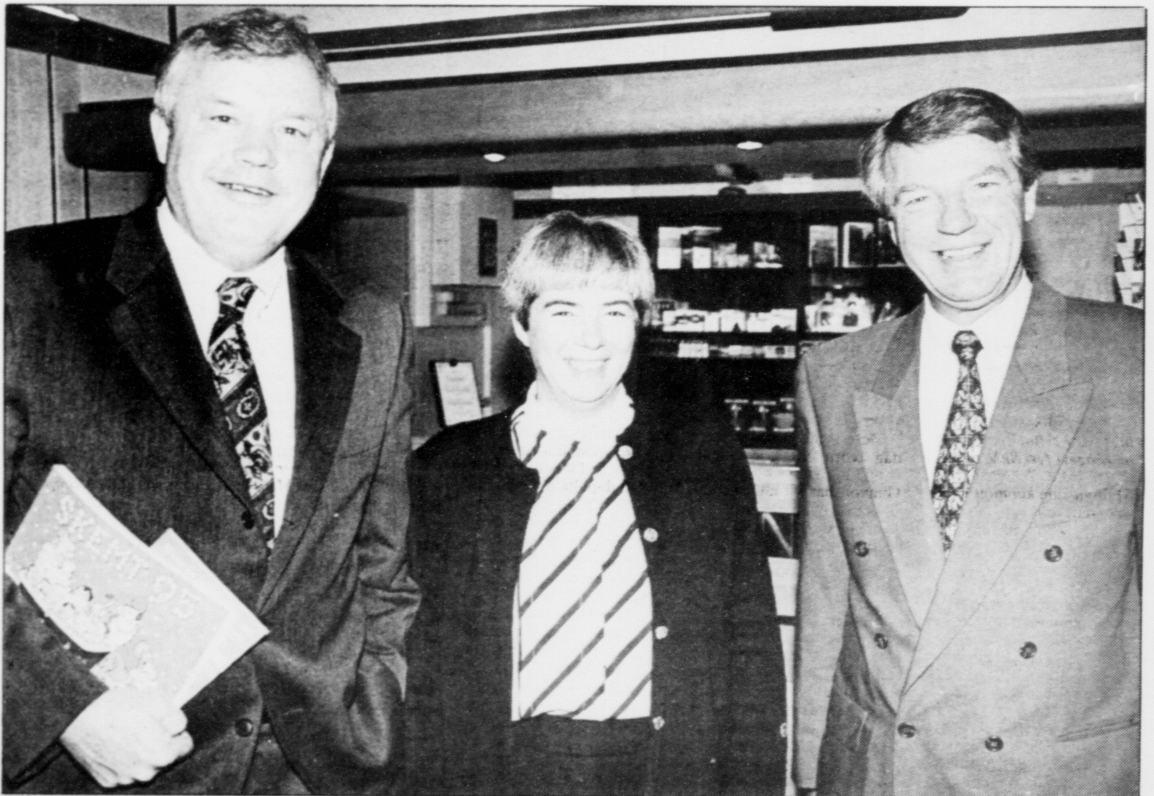
JAN MÜLLER
KALMAR LINDENSKOV

Nú um dagarnar varð ein veljarakanning kunngjørd. Hon visir, at veljararnir nú meira enn fyrr vísa viðurskiftinum millum Danmark og Føroyar ein heldur enn spurninginum um høgra og vinstra.

Eitt nú visir veljarakanningin, at tjóðveldisflokkurin fær stóra framgongd. Vit spurdu Hans Engell, hvørja viðmerking hann hevur til eina gongd í Føroyum, har veljararnir fara at velja loysingarflokkar út frá eini stórarí ónøgd við støðuna hjá Danmark mótevís Føroyum hesi seinatu árin!

–Er hetta stóðan, so er tað ógvuliga óheppið. Eg eri sjálvandi ikki blindur fyri, at gongdin seinastu árin hevur merkt viðurskiftini millum Føroyar og Danmark. Her hugsi eg eisini um avgerðina hjá Poul Nyrup Rasmussen at avlýsa vitjan sína í Føroyum, sum mong í Danmark ikki skiltu orsøkina til.

Mytur og misskiljingar
Hans Engell viðgongur, at tað hava verið fleiri mál, sum hava verið við til at skapa nógvar mytur og

misskiljingar, og sum tí eisini hava verið við til at tyngja viðurskiftini millum londini.

–Hertil er so at siga, at vit mugu bøta um hetta og koma víðari. Tí haldi eg, at tað hevur ómetaliga nógv at siga, hvussu møguligar avleiðingar av bankamálinum verða viðgjørðar. Ein skilagóð avtala um skuldina hevur eisini nógv at siga í hesum sama viðfangi.

–Vit standa til at skula taka støðu í tveimum sera stórum álvarsmálum, nevniliga hvussu vit tackla bankakanningina og skuldarspurningin. Her haldi eg, at tað liggur ein sera stór ábyrgd á bæði donskum og føroyskum politikarum at tryggja, at hesi mál verða viðgjørð á rætta, skilagóða og mest sakliga máta. Um ikki politikararnir í Føroyum og í Danmark megna hesa uppgávu, so fer tað at skapa sera stórar trupulleikar millum londini.

Friðaligar kravgongur

Hans Engell visir á, at tað er so ómetaliga umráðandi, at tað er eitt gott samband og góð viðurskifti millum danskar politikarar og so Føroya fólk. Sjálvur hevur hann verið í Føroyum fleiri ferðir sum bæði verjumálaráðharri og løgmálaráðharri.

–Eg var m.a. í Føroyum, tá NATO spurningurin var nógv oftari til Føroya. Eg haldi tað er bæði nakað reelt og nakað psykologiskt í tí, at fundir, sum snúgva seg um viðurskiftini millum Føroyar og Danmark, skulu ikki bert fara fram á Christiansborg í Keypmannahavn men so sanniliga eisini í Føroyum.

Danir stóra virðing fyri føroyingum

–Nú hevur tin føroyski starvsfelagi, Jógván Sundstein fleiri ferðir víst á, at danir hava eina ætlan fyri Føroyar. Kennir tú nakað til eina slíka?

eru jú tær, at tosar tú saman, kunnar teg sjálvur og hvønn annan væl við viðurskiftini eitt nú um, hvør orsøkin er til tey ymsu sjónarmiðini, so loysir tú nógvar trupulleikar. Hetta er so ein av orsøkunum til, at eg havi vitjað í Føroyum nú.

–Hevdi stóðan verið óðrvisi, um tú var forsætisráðharri?

–Eg hevði verið komin nógv oftari til Føroya. Eg haldi tað er bæði nakað reelt og nakað psykologiskt í tí, at fundir, sum snúgva seg um viðurskiftini millum Føroyar og Danmark, skulu ikki bert fara fram á Christiansborg í Keypmannahavn men so sanniliga eisini í Føroyum.

–Tað havi eg ongan kunneika til. Føroyingar og danir eru av bæði søgu og lagnu knýttir til hvørannan, og tí minnir hetta ikki sørt um eitt hjúnarlag ella nakað í líkist tí. Tað kunnu vera góðar tíðir og minni góðar, men eg havi ikki varhugan av øðrum enn, at tað í Danmark er stór virðing fyri Føroyum sum ein partur av ríkisfelagsskapinum men eisini sum eitt sjálvstøðugt land og fólk. Eg kann tí illa ímynda mær, at nakar danskur politikari skal hava verið við til at gera eina loyniliga ætlan, har føroyingar verða tiknir av ræði.

–Heldur tú Føroyar búskaparlaga klára seg sjálvur tvs. taka loysing?

–Tað er nakað, sum føroyingar sjálvir mugu taka støðu til. Hyggja vit eftir gongdini seinastu 50 árin, so siggja vit, at ríkisfelagsskapurin hevur útvíkláð seg nógv. Ríkisfelagsskapurin fer eisini at verða broyttur næstu 50 árin.

Hans Engell, Birgitte Lundholdt og Kent Kirk á stuttari vitjan í Føroyum.

–Fer ein stjórn undir konservativari leiðslu at reka ein annan politikk mótevís Føroyum enn tann politikk, sum núverandi stjórnin rekur?

–Vit fara í hvussu er arbeiða fyri at tryggja nakrar langsíktaðar loysnir. Alt og nógvar av avtalunum, sum hava verið gjørðar, hava verið ov stuttar, tær hava í alt ov lítilan mun loyst grundleggjandi trupulleikar, men heldur útsett teir. Eitt annað er so tað, at vit tá ikki minst eg sjálvur - fari at vitja Føroyar nóg oftari.

–Hvur Hans Engell am-